

arkeologi

Särskild utredning

Rösäng

Rösäng 3:1, Lunda socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län.

Patrik Gustafsson



En del av
Landstinget Sörmland

Arkeologiska meddelanden 2012:06

Särskild utredning

Rösäng

Rösäng 3:1, Lunda socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län.

Patrik Gustafsson

Sammanfattning

Sörmlands museum har under perioden 120326 - 120328 utfört en särskild arkeologisk utredning. Beslut i ärendet var fattat av länsstyrelsen i Södermanlands län enligt 2 kap 11§ Lagen (1988:950) om kulturminnen mm (1st dnr: 431-00436-2012) Utredningen utfördes med anledning av att Swedish Biogas International Stigtomta AB avser att uppföra en biogasanläggning inom fastigheten Rösäng 3:1, Lunda socken, Nyköpings kommun i Södermanlands län.

Det planerade området för biogasanläggningen ligger på en skogbeväxt höjd med såväl flacka som svagt kuperade avsnitt. Den paleogeografiska kartan visar att området under yngre stenålder och bronsålder legat vid den inre delen av en havsvik. Länsstyrelsen bedömde att sannolikheten var hög för att området kunde innehålla fornlämningar som inte är kända idag, exempelvis förhistoriska boplatser dolda under mark. Utredningsområdet omfattade drygt två hektar.

Efter den inledande kart- och arkivstudien och efterföljande fältinventering kunde två objekt pekas ut inom utredningsområdet som utgjordes av ett boplatsläge (Objekt 1). Inom objektet öppnades 9 sökschakt. Inget av arkeologiskt intresse framkom. Objektet utgår.

Därtill påträffades ett område med flacka, cirka 0,30 meter höga, till stora delar av förna överväxta stensättningar (Objekt 2). Inom objektet togs tre sökschakt upp varvid avgränsade stenpackningar framkom samt förhistorisk keramik påträffades. Objekt 2 (Lunda 284) utgörs av fast fornlämning i form av ett mindre gravfält med minst sex stensättningar. Påträffade fynd återfördes till fyndplatsen.

Grafisk form och layout: Lars Norberg.

Omslag och inlaga är reproducerad vid Sörmlands museum.

Kart- och ritmaterial: Patrik Gustafsson

Omslagsbild: Södermanlands län. Utredningssområdets geografiska läge markerat med röd punkt.

Där inget annat anges har den digitala Fastighetskartan, respektive Gröna kartan (GSD) för Södermanlands län använts som underlag.

Allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01672.

ARKEOLOGISKA MEDDELANDEN 2012:06

ISSN 1402-9650

© 2012 Sörmlands museum

Nyköping 2012

Beställningar kan göras hos:

Landstinget Sörmland

Kultur & utbildning Sörmland

SÖRMLANDS MUSEUM

Box 314, S-611 26 Nyköping

arkeologi@dll.se

Innehåll

Utgångspunkt 5

Syfte och metod 5

Syfte
Metod

Landskap 5

Natur
Kultur

Beskrivning av den särskilda utredningen 9

Inledning
Objektsbeskrivningar

Referenser 10

Arkiv

Administrativa uppgifter 12

Bilagor 13

1. Utdrag ur Fastighetskartan med utredningsområdet samt fornlämningar och objekt utmarkerade. Skala 1:10 000.
2. Utdrag ur Fastighetskartan med utredningsområdet, söschakt, objekt samt påträffade fornlämningar utmarkerade. Skala 1:10 000.
3. Schakttabell
4. Anläggningsbeskrivningar



Figur 1. Översiktskarta över Södermanlands län med kommuner, större orter, vägar och angränsande län. Utredningsområdets geografiska belägenhet är markerat med röd kontur. Skala 1:800 000.

Utgångspunkt

Sörmlands museum har under perioden 120326-120328 utfört en särskild arkeologisk utredning. Utredningen utfördes med anledning av att Swedish Biogas International Stigtomta AB avser att uppföra en biogas-anläggning inom fastigheten Rösäng 3:1, Lunda socken, Nyköpings kommun i Södermanlands län (figur 3).

I samband med att utredningen genomfördes var platsen för anslutningsväg ännu ej fastställd. Enligt Swedish Biogas International Stigtomta AB kommer den planerade anläggningen förmodligen att väganslutas österifrån. Utredningsområdet skulle därmed även omfatta ytan mellan planerat industriområde och väg D 608.

Det planerade området för biogasanläggningen ligger på en skogbeväxt höjd med såväl flacka som svagt kuperade avsnitt. Den paleogeografiska kartan visar att området under yngre stenålder och bronsålder legat vid den inre delen av en havsvik. Länsstyrelsen bedömde att sannolikheten var hög för att området kunde innehålla idag okända fornlämningar, exempelvis förhistoriska boplatser dolda under mark. Utredningsområdet omfattade cirka 22 000 m² (cirka 140 x 175 meter), det vill säga drygt två hektar.

Ansvarig för kostnaden var Swedish Biogas International Stigtomta AB. Beslut i ärendet är fattat av länsstyrelsen i Södermanlands län enligt 2 kap 11§ Lagen (1988:950) om kulturminnen mm (1st dnr: 431-00436-2012).

Ansvarig för den särskilda utredningen var Patrik Gustafsson som också har sammanställt föreliggande rapport. I fältarbetet deltog även Ingeborg Svensson. Bägge är verksamma som arkeologer vid Sörmlands museum.

Syfte och metod

Syfte

Syftet med den särskilda utredningen var att, i enlighet med 2 kap 11§ i Lagen (1988:950) om kulturminnen mm., klargöra om det förekommer forn- och kulturlämningar inom det av länsstyrelsen angivna utredningsområdet. Den särskilda utredningen skall även ge en fördjupad bild av fornlämningsbeståndet samt utgöra ett beslutsunderlag för länsstyrelsens och kostnadsansvarigs vidare handläggning av ärendet.

Metod

Innan fältarbetet påbörjades genomfördes en översiktlig kart- och arkivstudie för att få en uppfattning om områdets topografi och historik. I det här sammanhanget har Informationssystemet om fornminnen (FMIS) tillsam-

mans med den digitala Fastighetskartan (GSD) använts som utgångspunkt. Ytterligare kartmaterial har utgjorts av den topografiska kartan, Jordartskartan, paleogeografiska kartor (SGU) samt digitaliserade äldre lantmäteriakter (Lantmäteriets digitala arkiv över historiska kartor, LMS & RAK). Uppgifter om lösfynd har studerats i Sörmlands museums arkiv (SMA). Genomgången av arkiv- och kartmaterialet gjordes för att få en uppfattning om förutsättningarna för förhistorisk och historisk bebyggelse samt för att påvisa indikationer på fornlämningar inom området.

Därefter specialinventerades utredningsområdet med utgångspunkt från arkiv- och kartstudien. Inventeringen utfördes för att fastställa tidigare ej kända fornlämningar och för att notera lämpliga lägen för eventuella förhistoriska boplatser- och/eller aktivitetsytor. I samband med inventeringen undersöktes även rotvältor och andra markskador i syfte att identifiera fynd från företrädesvis stenålder.

Inom ett potentiellt boplatsläge grävdes sammanlagt 9 sökschakt med hjälp av grävmaskin (Schakt 1-9). Schakten var cirka 8 – 61 meter långa, cirka 1,5 meter breda och grävdes skiktvis ned till orörd marknivå, det vill säga till mellan 0,20 – 0,30 meters djup (se bilaga 3). Sökschakten grävdes för att utreda om det fanns fornlämningar ej synliga ovan mark. Schakten rensades för hand och beskrevs i text. För att identifiera och säkerställa möjliga stensättningar har tre maskin- och handavtorvade ytor öppnats, cirka 4-5 meter långa och 1,5 meter breda (Schakt 10-12). I samband med detta moment, genomfördes även en mindre provundersökning i syfte att säkerställa de möjliga stensättningarnas status.

De påträffade objekten och sökschakten dokumenterades digitalt med handburen GPS samt har beskrivits i text. Ett representativt urval av lämningar och objekt fotograferades med hjälp av digitalkamera.

Landskap

Natur

Utredningsområdet återfinns cirka 15 kilometer väster om Nyköping och strax norr om Jönåkers samhälle, i den norra utkanten av den till stora delar uppodlade Kiladalen. Området tangerar den centrala sjöplatån som i sin tur karaktäriseras av ett småbrutet landskap med omväxlande skog och åkrar samt många stora och små sjöar (Gustafsson 2004, s. 14).

Utredningsområdet karaktäriseras av en flack höjdrygg inom ett i övrigt svagt kuperat skogsområde. Höjdryggen stiger något i söder, respektive i norr och bildar här mindre toppar. I norr strax utanför utredningsområdet går berg i dagen, medan höjden i söder utgörs

av morän. Ytan sluttar mot söder och väster. I förlängningen tar åkermarker vid i dessa vädersträck. Centralt inom utredningsområdet återfinns mindre, lätt sumpiga partier (se bilaga 2). Den östra delen av området är närmast plan och utmärker sig genom relativa förekomster av sten. Block och sten (0,5-1,5 meter stora) förekommer även generellt inom hela utredningsområdet som ligger mellan 35-39 meter över havet. Jordmånen består av morän (SGU).

Kultur

Utredningsområdet återfinns i en relativt fornlämnings-tom ficka, beläget mellan den lämningstäta Kiladalen och gårdarna Rällinge, Noppkärr och Lund med flera, vilka återfinns ett stycke nordöst om utredningsområdet (se bilaga 1).

I närområdet till utredningsområdet har det tidigare påträffats enstaka stenyxor som lösfynd. Närmaste fyndplatsen är knuten till gården Rällinge, där man har påträffat en tunnackig bergartsyxa och ett skifferbryne (SMA). Rällinge är annars mest känd som fyndplatsen för den mycket berömda statyetten tolkad som en sittande figur föreställande guden Frö (Lunda 116:1).

Enligt FMIS finns det i närområdet även en uppgift om ett myntfynd med oklar datering. Möjligen är fyndet från senmedeltid/nyare tid om man utgår från beskrivningen av att mynten var av en femkronas storlek (Lunda 185:1). Strax norr om utredningsområdet är gården Hanstorp belägen och strax nordväst om gården återfinns ett röse, cirka 16 meter stort beläget på en bergsklack (Lunda 110:1). I övrigt utgörs de flesta lämningarna i området av stensättningar, mellan 6-11 meter

i diameter stora (Lunda 109:1-2, 179:1-2, och 111:1). Det förekommer även mindre gravfält i närområdet, med mellan 7-15 gravar, som utifrån gravformerna förmodligen kan dateras till äldre järnålder (Lunda 113:1 & Stigtomta 63:1). Söder om utredningsområdet, i Kiladalen, återfinns en samling gravfält (Lunda 44:1, 45:1 & 46:1), med mellan 8-25 gravar, som utifrån gravarnas former troligen kan dateras till det yngre järnåldersavsnittet. Ett stycke öster om utredningsområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning i form av husgrunder från historisk tid tillhörande torpet Orrkulla (Lunda 177:1).

Inom utredningsområdet har inga tidigare arkeologiska arbeten genomförts. Ett stycke söderut genomfördes år 1995 tre slutundersökningar av Sörmlands museum och UV-Mitt i samband med att de sista delarna av E4:an skulle byggas. Fornlämningarna som berördes bestod av ett mindre gravfält nära Harvetorp (Lunda 106:1), som bestod av vällagda mittblocksgravar samt någon stensättning. Lämningarna daterades till yngre bronsålder-äldre järnålder. Fynd av brända djurben och förhistorisk keramik gjordes, dock inga människoben. Gravfältet överlagrade i sin tur boplatzanläggningar i form av stolphål och härdar, som stratigrafiskt var äldre än gravarna, troligen bronsålder (Bäck 2003). En bit västerut, vid Rinkeby, genomfördes ytterligare en slutundersökning. Fornlämningen bestod av en stensättning, en omarkerad bengrop samt en skärvstenshög med tre barnbegravningar samt ett flertal härdar och härdgropar i huvudsak daterade till bronsålder och äldre järnålder (Runcis 1998). Därtill undersöktes en ensamliggande stensättning som var cirka 13 meter i diameter stor vid Ulladal (Lunda 215:1). Graven innehöll brända



Figur 2. Arkeolog Ingeborg Svensson rensar i ett sökschakt inom objekt 1, ett boplatssläge. Bilden är tagen mot nordöst. Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.



Figur 3. Utdrag ur Gröna kartans blad (GSD) Nyköping 9H SV med utredningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

ben från en vuxen individ som gravlades under äldre järnålder samt harts från en behållare (Hylén 2000).

På en karta över Geometrisk avmätning från år 1705 kan man utläsa att utredningsområdet utgjordes av utmark tillhörande Jäder by och bestod av *tall och granskog till giredlse och brändsle nyttighet* (LMS Akt C49-31:1). Strax söder om utredningsområdet finns en äldre vägsträckning utmarkerad på kartan, som gick mellan Jäder i Kiladalen och Orrkulla backstuga (Lunda 177:1), belägen nordöst om utredningsområdet (se figur 4). En bit norr om utredningsområdet på samma karta kan man även se den gamla vägen mellan Jäder och Stigtomta. På samtliga kartor därefter, till exempel Storskifte för utmark från år 1800 (LMS Akt C49-31:3) och Häradskartan från år 1897-1901 (Rak-id J112-56-3) fortsätter området att nyttjas som utmark. Beskrivningen har överensstämmer väl med dagens situation för hur området nyttjas.

Beskrivning av den särskilda utredningen

Inledning

Efter den inledande kart- och arkivstudien och efterföljande fältinventering kunde två objekt pekas ut inom utredningsområdet. Det första utgjordes av ett möjligt boplatsläge (Objekt 1). Därtill påträffades ett område med flacka, cirka 0,30 meter höga, till stora delar av förna överväxta ansamlingar av sten. Vid inventeringstillfället var det dock oklart huruvida stensamlingarna var av antropogent ursprung eller om det rörde sig om geologiska bildningar (Objekt 2). Inom de två objekten öppnades därefter totalt 12 sökschakt (se bilaga 2 & 3).

Objektsbeskrivningar

Objekt 1. Boplatsläge. Objektet utgörs av ett boplatsläge, cirka 160x50 meter stort, vilket anslöt till två mindre höjdparter belägna i den norra respektive södra änden av utredningsområdet (se figur 2). Däremellan återfinns ett flackt sadelläge beläget mellan 36-38 meter över havet (se bilaga 2). Boplatsläget sluttade svagt mot väster och söder. Inom objekt 1 öppnades 9 sökschakt av varierande längder med traktorgrävare (Schakt 1-9). Schakten rensades därefter för hand. Inget av arkeologiskt intresse framkom. Objektet utgår.

Objekt 2 (Lunda 284). Gravfält. Objektet består av minst sex stensättningar belägna på och strax sydöst om krönet av en moränhöjd i skogsmark, mellan 36-39 meter över havet (se figur 5).

Cirka 1,5 meter breda remsor avtorvades med hjälp av grävmaskin och för hand inom tre av stensamlingarna (A1-A3). Schakten handrensades därefter noggrant, varvid relativt täta stenpackningar framträdde (figur 6, 7 & 9). Stenmaterialet var storleksmässigt blandat och endast en av stensamlingarna uppvisade en någorlunda tydlig kantkedja (A1). Stenarna verkar ligga direkt på den underliggande moränen (se bilaga 4).

Stensamlingarnas status var efter avtorvning och rensning fortfarande svårbedömd. Därför undersöktes en mindre del (cirka 1x2 meter stor yta) i en av stenpackningarna (A1) för hand. Vid undersökningen påträffades flera fynd av allmän förhistorisk keramik (se figur 8), varvid undersökningen upphörde. Det öppnade ytorna i stensättningarna lades därefter igen. Påträffade fynd återfördes till fyndplatsen.

Med ledning av fynden och de relativt sammanhållna stenpackningarna har fornlämning konstaterats i form



Figur 5. Översikt mot det södra höjdpartiet, där gravfältet objekt 2 (Lunda 284) är beläget. Bilden är tagen mot sydväst. Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.

Resultattabell

Objekt/RAÄ nr	Kategori	Källa	Ruta/Schakt	Storlek	Status	Åtgärdsförslag
Objekt 1	Boplatsläge	Inventering/ Sökschakt	S1-S9	160x50 m	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
Objekt 2/Lunda 284	Gravfält	Inventering/ Sökschakt	S10-S12	50x50 m	Fornlämning	Förundersökning

av ett gravfält, cirka 50x50 meter stort, som består av tre säkra stensättning. Gravarna är runt sex meter i diameter stora med rundade former i plan, samt svagt välvda, cirka 0,20-0,30 meter höga. Samtliga anläggningar är övertorvade, dock med enstaka stenar synliga i ytan. Några är beväxta med tallar (se figur 6, 7, 9 & bilaga 2).

Därtill kan ytterligare minst tre stensamlingar till pekas ut som möjliga gravar av samma storlek. Det går inte att utesluta att det finns ytterligare gravar därtill i anslutning till de här påträffade. Gravarnas inbördes avstånd till varandra är mellan 5-10 meter och objektet utgörs därför av ett mindre gravfält (se bilaga 3). Objekt 2 utgörs av fast fornlämning och bör förundersökas eller undvikas i samband med en exploatering av området.



Figur 6. Arkeolog Ingeborg Svensson står framför den avtorvade ytan invid A2, en av stensättningarna i det nypåträffade gravfältet objekt 2 (Lunda 284). Bilden är tagen mot norr. Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.

Referenser

Bäck, Kristina 2003. *Gravar och boplatslämningar. Bronsålder- Äldre järnålder*. RAÄ106 och 107, Jäder 2:14, Lunda socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Särskild undersökning. *Arkeologiska meddelanden 2003:13*. Nyköping.

Digitala fastighetskartan (GSD). Geografiska Sverigedata. Fastighetskartan med höjdkurvor, Södermanlands län. Lantmäteriet, Gävle.

Gröna kartan. Topografiska kartan, Nyköping 9H SV. Skala 1: 50 000. Lantmäteriverket, Gävle 1985.

Gustafsson, Patrik. 2004. Naturgeografiska förutsättningar. I: *Vetenskapligt program, Södermanlands län. Arkeologiska meddelanden 2004:02*. Sörmlands museum. Red: Norberg, Lars. Nyköping.

Hylén, Håkan. 2000. *En ensamliggande grav från järnålder i Ulladal*. RAÄ215, Lunda socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Särskild undersökning. *Arkeologiska meddelanden 2000:04*. Nyköping.

SGU. Jordartskartan; 9H Nyköping SV; Serie Ae nr 11. Sveriges geologiska undersökning. Stockholm 1972.

Runcis, Janis. 1998. *Skärvtenshögar och gravar vid Rinkeby*. Södermanland, Lunda socken, Rinkeby 1:8, RAÄ 174. Arkeologisk förundersökning och undersökning. RAÄ. *UV Mitt, Rapport 1998:74*. Stockholm.

Arkiv

FMIS. Informationssystemet om fornminnen, Strängnäs socken, Strängnäs kommun, Södermanlands län, Riksantikvarieämbetet. Datautag 2012-02-24 www.fmis.raa.se.

Lantmäteriets digitala arkiv över historiska kartor, Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS). Akt C49-31:3 Stor-skifte på utmark/utägor, Jäder nr 1-3, Lunda socken, Södermanlands län. Upprättad av Ulrik Siefvert år 1800.

Akt C49-31:1. Geometrisk avmätning, Jäder nr 1-3, Lunda socken, Södermanlands län. Upprättad av Nils Edberg år 1705.

Figur 7. A1, en stensättning inom objekt 2 (Lunda 284) med en någorlunda markerad kantkedja. Arkeolog Ingeborg Svensson står vid gravens norra ände. Bilden är tagen mot norr. Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.



Figur 8. Fynd i form av förhistorisk keramik från stensättningen A1, inom objekt 2 (Lunda 284). Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.

Figur 9. A3, en av stensättningarna inom objekt 2 (Lunda 284). Möjligen uppvisar den en friliggande kantkedja. Bilden är tagen mot nordöst. Foto: Patrik Gustafsson 2012, Sörmlands museum.



Lantmäteriets digitala arkiv över historiska kartor; Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK). Häradsekonomiska kartan Valinge, 1897-1901, Södermanlands län. RAK id: J112-56-3

Sörmlands Museums Arkiv (SMA)

Administrativa uppgifter

Rapporten ingår i Sörmlands museums rapportserie:

Arkeologiska meddelanden 2012:06

Södermanlands museums dnr: KN-KUS12-081

Länsstyrelsens dnr: 431-00436-2012

Tid för undersökningen: 120326-120328

Personal: Patrik Gustafsson & Ingeborg Svensson

Belägenhet: Ekonomisk karta över Sverige

6H 3a. Upprättad av Rikets allmänna kartverk. Skala 1:10 000.

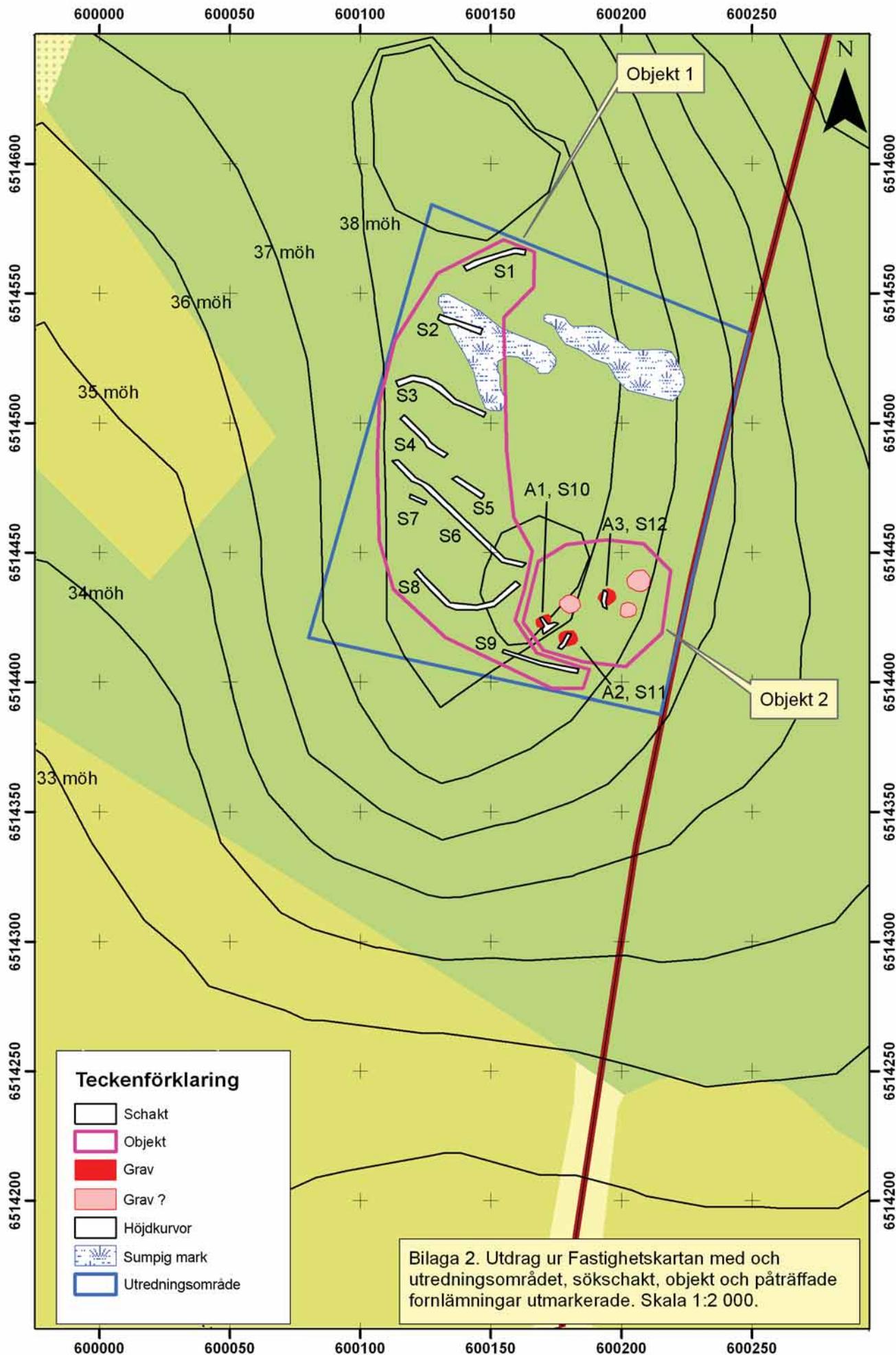
N (x) 6514417, E (y) 600080 (SV)

Koordinatsystem: SWEREF99TM

Höjdsystem: RH2000

Utredningsområde: Extensivt; 21 700 m², Intensivt; 566 m².

Dokumentationsmaterial förvaras i Sörmlands museums arkiv. Påträffade fynd återfördes till fyndplatsen.



3. Schakttabell

Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Anl.	Objekt	Terräng/Lagerföljd
1.	20 x 1,5	0,20	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig morän.
2.	14 x 1,5	0,20	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig morän.
3.	37 x 1,5	0,20	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig morän och berg i dagen
4.	24 x 1,5	0,20	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter stenig morän
5.	14 x 1,5	0,35	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter stenig morän
6.	61 x 1,5	0,25	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig morän
7.	8 x 1,5	0,25	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter stening morän
8.	41 x 1,5	0,25	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter stenig morän
9.	26 x 1,5	0,20	-	1	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter grusig morän
10.	8 x 1,5	0,10	A1	2	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig-grusig morän
11.	8 x 1,5	0,10	A2	2	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig-grusig morän
12.	8 x 1,5	0,10	A3	2	Skogsmark; 0,10 m vegetationsskikt, därefter sandig-grusig morän

4. Anläggningsbeskrivningar

A1. Stensättning. N 6514424, E 600170. Cirka 7x4 meter stor, med en oval form i plan och är svagt välvd cirka 0,3 meter hög. Begränsningen är oklar i norr. Enstaka stenar är synliga i ytan som är cirka 0,3-0,4 meter stora. Anläggningen är beväxt med mossa och gräs samt en tall samt granplantor. I söder och öster återfinns en markerad kantkedja av rundade stenar, cirka 0,5-0,8 meter stora. Körspår från en skogsmaskin finns i den västra delen och har till delar skadat graven. En drygt 5x1,5 meter stor yta torvades av från anläggningen varvid en stenpackning av rundade stenar, cirka 0,1-0,3 meter stora, framkom under ett cirka 0,05-0,10 meter tjockt förnatäcke. I samband med att en cirka 2x1,5 meter stor yta undersöktes inom den avtorvade ytan påträffades förhistorisk keramik. Stenpackningen var enskiktad och ligger direkt på morän.

Fynd: Keramik, förhistorisk.

A2. Stensättning. N 6514417, E 600180. Cirka 6 meter stor med en rundad form i plan och är svagt välvd cirka 0,2 meter hög. Ingen kantkedja och endast en tydlig avgränsning mot söder och väster. Enstaka stenar är synliga i ytan som är cirka 0,3 meter stora, i övrigt är anläggningen beväxt med mossa och gräs. En 4x1,5 meter stor yta torvades av från anläggningen varvid en stenpackning av rundade stenar, cirka 0,1-0,3 meter stora, framkom under ett cirka 0,05-0,10 meter tjockt förnatäcke. Stenpackningen verkar vara enskiktad och ligger direkt på morän.

A3. Stensättning. N 6514433, E 600195. Stensättning. Cirka 6 meter stor med en rundad-oval form i plan och är svagt välvd cirka 0,2-0,3 meter hög. I öster finns två större stenar, cirka 0,80-1,0 meter stora, täckta med förna. Enstaka stenar är synliga i ytan som är cirka 0,3 meter stora, i övrigt är anläggningen beväxt med mossa, gräs samt en tall i anläggningens mitt. En 4x1,5 meter stor yta torvades av från anläggningen varvid en stenpackning av rundade stenar, cirka 0,1-0,3 meter stora, framkom under ett cirka 0,05-0,10 meter tjockt förnatäcke. Stenpackningen verkar vara enskiktad och ligger direkt på morän samt på berg i dagen i anläggningens nordvästra del. Eventuellt finns en svagt markerad friliggande kantkedja i söder av cirka 0,3 meter stora stenar.

